התפתחות מקצועית של אחיות אונקולוגיות: התחייבות ללמידה נמשכת לאורך כל החיים - Lifelong Learning

סיכום מאמר מתוך:
Oncology Nursing Forum • Vol. 40, No. 6, November 2013
Cindy J. Rishel, PhD, RN, OCN®

בחודש נובמבר 2013 התפרסם מאמר בכתב העת Oncology Nursing Forum, אשר במוקדו עומד המסר החשוב וההכרחי, שמצופה מכל אחות אונקולוגית ללמוד ולהתעדכן ללא הרף בכל דרך אפשרית. מושג המפתח במאמר זה הוא: Lifelong Learning. המאמר התבסס על נייר עמדה שנוסח בשנת 2012 ידי ה- ONS (Oncology Nursing Society) בנושא הנדון. הרציונל לניסוח נייר עמדה בנושא זה היא העובדה, שבתחום האונקולוגי, באופן בולט במיוחד, מתקיימים שינויים בקצב כה גדול, המחייבים את האחיות האונקולוגיות להתעדכן באופן שוטף בספרות המקצועית, לפתח ולשדרג מגמות חדשות בטיפול, כחלק בלתי נפרד מהגדרת תפקידנו כאחיות אונקולוגיות.
מכיוון שהעמותה לקידום הסיעוד האונקולוגי בישראל תופסת את עצמה כארגון לומד, אשר במוקד פעילויותיה, אכן עומד עדכון ידע שוטף של האחיות האונקולוגיות, ראינו לנכון לפרסם את עיקרי המאמר בכתב העת שלנו.

- המושג Lifelong Learning מבטא דרך חיים, שכל אחות אונקולוגית מקצועית צריכה לאמץ, על מנת לחולל שינוי ולשפר באופן מתמיד את ההתערבות הסיעודית. נייר העמדה של ה-ONS קבע 12 דפוסי התנהגות, המצופים מהאחיות האונקולוגיות, על מנת למלא אחר הציפיות המקצועיות הנדרשות מהן כלומדות באופן שוטף, ואלה הם:
- חיפוש אחר הזדמנויות המקדמות לימוד הנמשך לאורך כל החיים, במשך כל שלבי הקריירה המקצועית.
- ניהול אומדן עצמי מתמשך לגבי הצרכים הלימודיים באמצעות מגוון שיטות, לרבות: התבוננות עצמית וקבלת משובים מחברים לעבודה, מעבידים, ועמיתים.
- חיפוש מתמיד אחר הזדמנויות המקדמות לימוד ופיתוח כישורים ומיומנויות, בכל הנוגע להיבטים תיאורטיים ומעשיים של הסיעוד האונקולוגי, כמו גם לתחומי הטכנולוגיה, הכלכלה, והמגמות החדשות הרלוונטיות לטיפול הרפואי.
- יצירה, הובלה ופיתוח של גישות חדשניות ללמידה והכשרה עבור אחיות, לרבות מודלים ללמידה מרחוק, שימוש באמצעים טכנולוגיים להעברת תכנים לימודיים, לימוד דרך האי-מייל וקיום תכניות התמחות.
- לפעול להשגת התמחות בסיעוד אונקולוגי ושימורה.
- עיסוק בהערכה, השגה ושימור מיומנויות בסיעוד אונקולוגי

סיכמה וערכה: ליויה כסלו, RN, MA - אחות ראשית האגודה למלחמה בסרטן, יו"ר העמותה לקידום הסיעוד האונקולוגי בישראל.

באמצעות מגוון שיטות, דוגמת: בחינות, סימולציות, הצגות מקרה (case studies) ולימודים דרך אי-מייל.

- הובלת שינויים חדשים בשדה הקליני, המתבססים על נהלים, תהליכי הכשרה ושיפור איכות, ועל מחקרים מבוססי ראיות מדעיות.
- הנחייה, הדרכה והכוונת אחיות.
- שיתוף פעולה בין רופאים וחברים אחרים בצוות הרב מקצועי, על מנת להוביל שינוי, לעודד חשיבה ביקורתית, לפתח מודלים חדשניים לטיפול ולאפשר טיפול איכותי לחולי סרטן.
- השפעה על מדיניות הבריאות ועיצובה, באמצעות השתתפות בפעילויות הקשורות לחקיקת חוקים ולהובלת מיזמים לקידום זכויות החולים.
- שיתוף עמיתים בידע ובכישורים, תוך כדי השתתפות בתהליך החינוך האונקולוגי של אחיות ושל וחברים נוספים בצוות הטיפולי, באמצעות שיטות מגוונות, כגון: מצגות, כנסים, השתלמויות, מועדוני קריאה של כתבי עת (Journal Club) ולימודים דרך האי-מייל.
- קידום המדע, העשייה ואומנות הסיעוד האונקולוגי דרך לימוד והתנדבות, למשל על ידי כתיבה (של ספרים), פרסומים, קריאה, קידום זכויות, ושירותים עבור הקהילה.

דגש מיוחד ניתן במאמר על שלושה נושאים: **א**. קיום "מועדוני קריאה" של כתבי עת (Journal Club) **ב**. קידום ושימור התמחות בסיעוד אונקולוגי **ג**. פרסום מאמרים בכתבי עת.

1. מועדוני קריאה - על פי המאמר, מידי חודש, על האחות המומחית הקלינית, לבחור מספר מאמרים הקשורים לסיעוד סביב נושא נבחר, ולהעבירם לצוות היחידה לקראת המפגש. במפגש עצמו, מצופה מהאחות לדון עם עמיתיה בתוכן המאמרים באופן ביקורתי, כדי להעריך את מידת הרלוונטיות ויכולת היישום שלהם בשדות הקליניים של המשתתפים. קיומם של "מועדוני קריאה" מהווה אמצעי יעיל להקניית ידע עדכני ועקבי, ועשוי לסייע בפיתוח התערבות סיעודית, המתנהלת על פי ראיות מבוססות מחקר. אופן כזה של למידה עשוי להועיל בשיתוף עמיתים במידע החדש, ויכול לחזק בקרב האחיות את תחושת הערך הטמון בקריאה ודיון בספרות עדכנית ואף ביישומו בשדה הקליני.
2. בנוגע להתמחות בסיעוד אונקולוגי, מודגש במאמר הצורך במבחנים המבוססים גם על הפרקטיקה המקצועית, על מנת לתקף את עדכון הידע בתחומים ספציפיים. זאת ועוד, על מנת לשמר את ההתמחות, נדרש מהאחות להתחייב להמשיך ללמוד לאורך כל חייה המקצועיים.
3. מחויבות נוספת, המהווה הזדמנות ללמידה שוטפת הינה כתיבה ופרסום מאמרים בכתבי עת, כדי לחלוק את הידע והניסיון עם העמיתים. במאמרים מוצע שיהיה שירות של כותבים מנוסים חונכים, עבור אחיות המעוניינות לכתוב, אך חסרות ניסיון וידע או כל סיוע בלתי פורמלי אחר.

לסיכום, מצופה מכל אחות אונקולוגית, להתחייב באופן אישי לאתר באופן בלתי פוסק הזדמנויות ללמידה. על מנת לאפשר לאחיות האונקולוגיות לממש ציפיות אלה, יש לפתח וליישם שיטות או אסטרטגיות מגוונות ללמידה מתמדת.

תודה לטל גרנות ששלחה את המאמר למערכת.